

O klíči

Veronika Nevřivová

ČECH, Pavel. O klíči. Literární čajovna Suzanne Renaud, 2007. ISBN 978-80-87595-25-1.

Anotace Týdenní vzdělávací celek slouží pro rozvoj dětské imaginace, fantazie a představivosti, a to jak obrazné, tak i slovní. Vypráví o chlapci, který při cestě do školy našel na ulici klíč a začal si vymýšlet, od čeho může být.

Cílová skupina – 4-7 let

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Výchovné a vzdělávací cíle

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle (co učitel podporuje)	Očekávané výstupy (co dítě dokáže)
Dítě a jeho tělo	Rozvoj jemné motoriky	Dítě dokáže vystříhnout pířka na indiánskou čelenku.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řeči a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění, vyjadřování) Rozvoj komunikativních dovedností Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka Rozvoj tvořivého myšlení, rozvoj paměti, soustředěnosti a pozornosti Rozvoj citového života dítěte pomocí příběhu	Dítě je schopno vytvořit logický závěr z informací, které mu jsou poskytnuty, a dokáže rozebírat podobnosti mezi příběhy, dokáže popsat myšlenku a vyjádřit své pocity, názory a zkušenosti. Dokáže z obrázku vyčíst příběh a předvídat, co bude následovat.
Dítě a ten druhý	Dítě se učí základním znalostem, schopnostem a dovednostem, které jsou klíčové pro budování a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi.	Dítě se dokáže zapojit do spolupráce s ostatními, umí naslouchat a počkat až dostane slovo. Dítě má schopnost rozlišovat mezi přátelským a nepřátelským chováním, dokáže se vcítit do pocitů ostatních a poznat jejich emoce.
Dítě a společnost	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách Osvojení si poznatků o prostředí, v němž dítě žije Rozvoj estetického vkusu	Dítě rozpozná, jaké chování je nebo není správné. Dítě dodržuje pravidla. Dokáže hodnotit své zážitky (co ho zaujalo, co je hezká vzpomínka). Dítě vnímá ilustrace knihy.
Dítě a svět	Získávání povědomí o místě a okolí, ve kterém dítě vyrůstá a budování emocionální vazby k němu. Rozvíjení základního poznání o širším přírodním prostředí.	Dítě dokáže popsat svými slovy podmořský život, dokáže pojmenovat květiny v zahradě, dokáže svými slovy říci, co je to perpetuum mobile.

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Lekce 1 – Strašidelný dům a tajemná komnata

Potřebné pomůcky: pracovní listy, papíry, fixy, pastelky

Aktivity ve fázi Evokace:

Než začneme knihu číst, ukážeme dětem obal knihy, zakryjeme její název a zeptáme se jich na otázky: „O čem si myslíš, že kniha bude?“ „Jaký příběh bude vyprávět?“ (**Předvídání**) Následně, co děti sdělí své nápady, můžeme přečíst název knihy. Otázka: „Znáte nějaký příběh nebo pohádku o klíči?“ (**Propojování**) Navazující otázka: „Co si myslíte, že se v knize stane?“ (**Předvídání**).

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Nejprve dětem ukážeme obrázek. „Děti, umíte pojmenovat předměty, které vidíte na obrázku?“ „Kde si myslíte, že potřebujete všechny tyto předměty?“ (**Usuzování z obrázku**) Následně přečteme text: *Obrázek, který by tu ani nemusel být, ale i tyto krátké kalhoty s děravou kapsou hrají v téhle knížce důležitou roli....* Poukážeme na díru v kapse. Příběh čteme dál do chvíle, kdy se na zemi v knize objeví klíč. „Od čeho by takový klíč mohl být?“ (**Předvídání**). Čteme dál do okamžiku, kdy se objeví strašidelný dům: *Mohl by být od toho strašidelného opuštěného domu na konci města....*

Aktivity ve fázi Reflexe:

Položíme otázku: „Je kniha o tom, co jsme si mysleli?“ „Co všechno jsme se z tohoto úryvku o klukovi dozvěděli?“ „Stalo se někdy někomu, že by něco našel na zemi nebo naopak ztratil?“ „Co by s tou dírou měl ten kluk udělat?“ (**Propojení**)

Navazující aktivita

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

- Necháme děti nakreslit strašidelný dům. Nakreslete, co by se tak mohlo nacházet v tajemné komnatě.
- A poté si zahrajeme hru Zlatá brána.

*Zlatá brána otevřená,
zlatým klíčem odemčená.
Kdo do ní vejde,
tomu hlava sejde.
Ať je to ten, nebo ten,
praštíme ho koštětem.*

Lekce 2 – Indiánský den

Potřebné pomůcky: barevné papíry, nůžky, tvrdý papír

Aktivity ve fázi Evokace:

Před pokračováním čtení je třeba si připomenout, co se děti dozvěděly při minulém čtení o klíči. Využijeme metody Brainstormingu. Zeptáme se dětí: „Co už víte o klukovi a nalezeném klíči?“ ([Propojování](#)). Dále s nimi předvídáme, jak se příběh bude dál odvíjet. „Kam by nás klíč mohl zavést dnes?“ ([Předvídání](#))

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Pokračujeme s dalším čtením úryvku z knihy pro dnešní den do doby, kdy narazíme na příběh s indiány. Během čtení zastavujeme, pokládáme dětem otázky a společně diskutujeme.

„Děti, povězte mi, jaké květiny bych mohla najít v takové kouzelné zahradě?“ „Máte doma zahradu, jaké rostliny vám tam rostou?“ ([Propojení](#))

„Také si děti, někdy hrajete, že se nacházíte v jiném světě?“ ([Propojování](#))

„Hráli jste si někdy na indiány?“ „Kdo ví, kde bydleli indiáni?“ ([Propojování](#))

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Aktivity ve fázi Reflexe:

Zeptáme se dětí: „Co se v dnešním příběhu stalo?“ Zároveň porovnáváme příběh s původními nápady dětí. „Jak jsi se při čtení cítil v roli kluka, který objevil kouzelnou zahradu?“ „Co by sis přál, abys v ní našel?“ ([Propojení](#))

Navazující aktivita

- Vytvoříme si s dětmi indiánské čelenky a budeme si hrát na indiány

Lekce 3 – Mořský svět (ponorka)

Potřebné pomůcky: nahrávka zvuku šumění moře, tabule a fix, papírové kartičky pro děti, pastelky, udice, lavička, papírové rybičky, děti si donesou bílá trička, na která mohou kreslit (dopředu to řekneme rodičům)

Aktivity ve fázi Evokace:

Máme připravené různé piktogramy/obrázky, které souvisejí s příběhem a necháme děti vybrat a seřadit ty, které se týkají části, kterou jsme již prošli. Na základě seřazených obrázků si následně převyprávíme příběh, který zatím známe. Postupně doplňujeme řadu obrázků z předchozího dne.

Následně dětem pustíme nahrávku šumění moře a šplouchání vln. Děti se zavřenýma očima si poslechnou nahrávku a dále hádají, co slyšely. Poté se dětí zeptáme: „Kam myslíte, že se dnes s klíčem dostaneme?“ ([Usuzování](#))

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Dětem přečteme úryvek z knihy pro dnešní den, kde nás klíč zavede do podmořského světa s ponorkou, v průběhu čtení zastavujeme, pokládáme dětem otázky a společně diskutujeme.

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

„Jaká zvířátka by v moři mohl kluk potkat?“ „Byl jsi někdy v létě u moře? Jaké rybičky jsi v moři viděl.“ ([Propojení](#))

Aktivity ve fázi Reflexe:

„Pokračuje příběh tak, jak jsme si mysleli?“ „Co je to ta ponorka?“ „Byly jste, děti, někdy u moře? Jaké ryby či mořské živočichy jste viděly?“

Navazující aktivita

- Malování triček s mořskými motivy
- Chytání rybiček na udici

Lekce 4 – Piráti a nalezení pokladu

Potřebné pomůcky: papír, pastelky, fixy, obrázky z knihy

Aktivity ve fázi Evokace:

S dětmi si zopakujeme příběh o ztraceném klíči. „Co už o příběhu s klíčem víme? Jaké světy jsme již navštívili? Jak bude příběh pokračovat?“ ([Předvídání](#))

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Dnes pokračujeme ve čtení až do kapitoly s piráty. Rozdáme všem dětem obrázky, které se týkají jak dnešní, tak i předešlé tematiky z minulých dnů. Jejich úkolem bude správně zvednout obrázky, které se týkají dnešního vyprávění. Vždy přečteme nějakou část a poté se zeptáme, kdo k ní má vhodný obrázek. Děti porovnávají obrázky s tím, co zaslechnou v příběhu a mají v ruce. ([Vizualizace](#)). V průběhu čtení také zastavujeme a pokládáme dětem otázky:

„Kdo má k tomu, co jsme teď četli, obrázek? Podle čeho jsi to poznal?“ ([Vizualizace](#))

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Aktivity ve fázi Reflexe:

„Pokračuje příběh tak, jak jsme si mysleli?“ „Co by takový pirát mohl udělat, kdyby nás teď potkal?“ „Jsou piráti hodní nebo zlí?“ ([Propojení](#))

Navazující aktivita

- Námětová hra: Hledání ztraceného pokladu po zahradě. Při špatném počasí schováme poklad ve třídě.

Lekce 5 – Vynález perpetuum mobile

Potřebné pomůcky: piktogramy/obrázky, papír a tužka, obrázky ze všech světů

Aktivity ve fázi Evokace:

Děti se rozdělí do 3 skupinek. Učitelka připraví pro děti obrázky předmětů, postav či zvířátek, které se v příběhu již vyskytly. Děti je budou třídit do skupin podle světů – piráti, Indiáni, strašidelný dům, ponorka, detektivové, létající balon. Každá skupinka dostane balíček obrázků, které roztřídí podle témat a poté ve své skupince zkusí krátce vymyslet všechno, co ví o daném světě z pohádky. Poté postupně všichni sdílí, co všechno o každém světě již ví. ([Propojování](#)) „Jak asi příběh skončí?“ ([Předvídání](#))

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Knihu dočteme až do konce. V průběhu knihy se zeptáme na otázky: „Copak to asi je perpetuum mobile?“ „Co byste si přáli, aby takový stroj uměl?“ ([Propojení](#))

Aktivity ve fázi Reflexe:

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Po přečtení celé pohádky se zeptáme dětí: „Pamatujete si na děravou kapsu na začátku příběhu?“ „Copak se asi stalo s klíčem teď?“ (**Usuzování**) „Co myslíte, že nový chlapec udělá s klíčem?“ (**Předvídání**) „Který svět se ti nejvíce líbil a proč?“ „Kam bys chtěl, aby tě klíč zavedl?“ (**Hodnocení**)

Následně dojde ke shrnutí celé pohádky. Děti si s paní učitelkou převypráví celý příběh pohádky pomocí obrázků ze všech světů. Každá skupinka dětí seřadí obrázky, jak šly za sebou v pohádce. (**Shrnutí informací**)

Navazující aktivita

- Vytvoření si vlastního leporela s jednotlivými světy, které bychom si přáli, aby náš klíč dokázal otevřít.

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.